REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune in Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 136. Brașov, Vinerĭ 21 Iunie (4 Iulie). 1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

V.

„Omul își propune și Dumneḑeu dispune“ glăsuesce cunoscuta ḑicală. Așa s'a întêmplat și cu mult dorita concentrațiune în partid, după procesul memorandului.

A fost însĕ aicĭ totușĭ o deosebire óre care de ceea ce vrea sĕ esprime ḑicala. Acea concentrațiune n'a fost zădărnicită prin vre-o întêmplare independentă de voința membrilor din comitet, ci érășĭ numai prin machinațiunile oculte ale celor ce formau comitet în comitet și sciau sĕ paraliseze cu atâta dibăcie tóte inițiativele și pornirile bune ale presidiului. Acesta își propunea — dér precum s'a dovedit și mai înainte, și atuncĭ, și mai târḑiu — îi lipsea orĭ energia, orĭ putința de a duce la sfirșit, prin comitet, ceea ce își propunea.

Cum ḑiceam în fóia nóstră pe timpul acela în anul 1894, din periodul așa numitei acțiunĭ a memorandului, rĕmăsese încă și după proces pe fundul paharului solidarității nóstre un precipitat turbure și urît, ce deriva dela vrajba artificială nutrită de către tovărășia „tribunistă“.

Ce-i ce, sub masca aderenței lor la partid și la programul sĕu, sperau a pute de aci încolo și mai nejenațĭ pescui în turbure, și-au pus în gând sĕ împiedece cu orĭ-ce preț o seriósă și sinceră concentrare a forțelor partidului, bine sciind, că din momentul când s'ar fi sevîrșit acésta, ei trebuiau sĕ dispară de pe scenă și sĕ-șĭ curme rolul de conducĕtorĭ „falnicĭ și neînfricațĭ“, fiind reduși la valórea lor adevĕrată.

De aceea ei pe când încă se făceau la Clușiŭ pregătirile pentru consfătuirea intimă, ce avea sĕ urmeze la Sibiiu, făcură ce făcură și modificară lista originală a bărbaților de încredere, carĭ aveau sĕ fie convocațĭ la acea consfătuire, eliminând pe mai mulțĭ și punênd pe alții de ai lor în loc. Cu părere de rĕu s'a constatat acésta la consfătuire de către bărbații nepreocupațĭ și doritorĭ numai de-a face sĕ înainteze causa comună.

Cu tóte acestea consfătuirea intimă a fost cercetată de toțĭ cei învitațĭ, între carĭ se aflau și un numĕr însemnat de bărbațĭ de frunte din diferite ținuturĭ, carĭ din Ianuarie 1892 au fost acum pentru prima óră consultațĭ de comitet.

Resultatel consfătuirei a culminat firesce în constatarea absolutei necesităţi ca cu toții sĕ conlucre în cea mai strînsă unire. S'a discutat și s'a chibzuit asupra tuturor eventualităților în luptele viitóre, s'a cerut cât mai grabnica convocare a conferenței partidului și rĕmase ca comitetul se stabiléscă terminul acestei convocărĭ.

Pentru casurĭ neprevĕḑute de nouĕ complicațiunĭ, comitetul a luat obligămêntul a convoca imediat o nouă consfătuire și mai mare, care în ințelegere cu el sĕ stabilésca apoi ce este de făcut.

In discusiunile, ce-au urmat, cea mai mare parte dintre membrii comitetului documentau, și acum după sentința dela Clușiŭ, un optimism, care își putea afla esplicare numai în vre-o nouă sugestionare a lui din partea celor, ce le luau tóte ușor, ca și când s'ar fi tratat numai de-o farsă teatrală.

Și totușĭ nu era de glumă, căcĭ era învederat pentru orĭ-ce om cu judecata rece, că lovitura dată comitetului prin sentința dela Clușiŭ, avea sĕ-șĭ aibă urmările sale fatale pentru partid însușĭ!

Optimismul, de care vorbim, era numai mijlocul de-a îmbĕta cu speranțe și ilusiunĭ deșerte pe cei de bună credință. Adevĕrata causă a metehnelor, întrebuințate pentru paralisarea concentrării naționale, era însĕ ceea-ce am atins mai sus, frica întregei tovărășii „tribuniste“, că nu ea și creaturile ei ar fi rĕmas atuncĭ „moștenitorii comitetului întemnițat“. Căcĭ, după-ce nu esista un erede universal, care ar fi fost un comitet locțiitor înstituit de însă-șĭ conferența națională, au eșit la suprafață îndată după pronunțarea verdictului din Clușiŭ, moștenitorii pretinșĭ „legalĭ“, în lipsă de testament, și aceștia cine puteau sĕ fie décă nu cei din tovărășiă, carĭ se lăudau, că ei au ales comitetul la 1892, cu „tribuniștĭ“ și cu „înfrățiții tribuniștilor“ cu tot, și ei au pus la cale tótă campania memorandistă.

Firele „tovărășiei“ se scie prea bine, că le conduceau Slavicĭ-Brote, carĭ aveau tupeul și îndrăsnéla de a-se da în Bucurescĭ de căpeteniile Ardelenilor de pretutindenĭ, fără sĕ fi avut dela nimenĭ nicĭ cea mai mică autorisație.

Cine a cetit faimósa broșură „Tribuna și Tribuniștii“ scrisă și publicată de Ioan Slavicĭ la 1896, s'a putut convinge, că aceștĭ ómenĭ numai la partidul nostru, la interesele lui de consolidare și la causa ardelenească nu se gândeau. Ei erau de părere, sĕu lățeau cu intențiune părerea, că procesul memorandului l'au intentat Ungurii „în suficiența lor nemeșéscă“ numai la șóptele unor Românĭ, carĭ prin acest proces nu țînteau decât la delăturarea lui Eugen Brote, a lui Vasilie Lucaciu și a altor ortacĭ ai lor. Ér despre membrii comitetului, care s'au presentat înaintea Curții cu jurațĭ, Slavicĭ afirma în broșura amintită cu ironiă, că ei au făcut numai „cheful amicilor românĭ“ ai guvernului unguresc, intrând „în marea halima, ce se numesce procesul memorandului“. (pag. 56.)

Intrigile acestor sobolĭ au făcut sĕ nu se alégă nimic nicĭ din hotărîrile luate în consfătuirea intimă a fruntașilor partidului din prima jumĕtate a lunei lui Iunie 1894.

Pactul. După conferența, ce s'a ținut în Viena și după consiliul de miniștri ungar de Marțĭ — ministru-președinte Szell a plecat alaltăerĭ séra la Ratot. S'a dus așa-déră în vilegiatură, fără sĕ se spună, décă vor urma în curênd tratărĭ între el și Koerber. Se ḑice, că în consiliul de miniștri de Marțĭ, care a durat trei óre, Szell n'a tăinuit nimic din ceea-ce s'a vorbit în Viena. Majestatea Sa însușĭ ar fi dorit, ca controversele dintre cei doi miniștri-președințĭ sĕ le aplaneze prin intervenție personală. Din parte bine informată se afirmă, că de-ocamdată n'a succes aplanarea definitivă a controverselor. Majestatea Sa a primit, separat, pe Szell și pe Koerber, apoi pe amêndoi de-odată, dér la întêlnirea de a doua nu s'a luat nicĭ o hotărîre decisivă. Acestei întêlnirĭ, la care a participat și contele Goluchowski, nu i-se póte da numirea de consiliu de corónă, ci a fost o simplă *conferență*, în care cei doi miniștri presidențĭ au reportat simplu corónei, și și-au precisat punctul de vedere în cestiunea pactului, au arătat cu graiŭ viu corónei controversele faptice, dér nu s'au adêncit în discusiunea amĕnunțită a cestiunei.

Reiese din totul, că nesiguranța de până acum persistă încă, miniștrii de resort nu vor conveni pentru a trata împreună și, lucru firesc, situația nu s'a clarificat. Important însĕ este, că Coróna a intervenit personal și acéstă intervenție neobicĭnuită a produs óre-care sensație în cercurile politice din Viena și Budapesta.

Banffy apĕră maghiarisarea. Exministrul br. Desid. *Banffy* își continuă „studiile“ sale politice. El publică un nou articol despre „politica maghiară de naționalitate și numele maghiare“. Apĕră cu „argumente“ vrednice de el *maghiarisarea* și întrebuințarea numelor maghiare de localitățĭ. Dice, că din punct de vedere al șovinismului maghiar, nu trebue nesoco-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Episcopul Mihail Pavel.

(Amintirĭ.)

III.

„Nepotul unui episcop român, nu se cuvine, sĕ scrie unchiului sĕu decât românesce.“

In tómna anului 1889 eram în Graz. Mihail nepotul episcopului Pavel, terminase în acel an studiile juridice la academia din Oradea și se afla și el în Graz, ca voluntar la regimentul de infanterie Nr. 27.

Afară de cei doi anĭ petrecuțĭ la gimnasiul din Beiuș, restul studiilor sale, atât secundare cât și superióre, Mihail le făcuse la școlĭ unguroscĭ. Mediul în care a trăit înfluințase mult asupra lui și de și animat de cele mai bune sentimente românescĭ, îĭ venia mai ușor a se esprima în unguresce.

Intr'o séră după-ce eșise dela casarmă Mihail veni la mine în strada Gries-Gasse care era la distanță de vr'o 150 de pașĭ de locuința lui din Griesplatz. Era fórte desolat.

— Ce ai pățit Mihaile? Te-a „abrichtuit“ strașnic vr'un sergent, de eștĭ așa nĕcăjit?

— Ba am pățit altă posnă: Am scris ḑilele acestea unchiului o scrisóre în limba ungurésca și astăḑĭ mi-a înapoiat'o cu observația, că nu se cade nepotului unui episcop român, sĕ scrie în altă limbă unchiului sĕu, decât în cea românéscă.

— Apoi asta ți-o puteam spune și eu înainte.

— Da, însă tu scii, că aprópe tóte școlile mi le-am făcut unguresce. ér cei doi anĭ, cât am stat în Beiuș, am învĕțat ortografia etimologică. De atuncĭ, tótă lectura ce am făcut'o, era cu ortografia fonetică așa că nu atât de mult limba, cât mai mult ortografia mĕ încurcă. Décă ai fi atât de bun, sĕ vii séra, după ce ies dela casarmă și sĕ facem împreună câte-va esercițiĭ, căcĭ faptul cu înapoiarea scrisorii din partea unchiului, mĕ genéză din cale afară.

— Asta-i lucru cel mai ușor, îĭ rĕspunsei eu, și în câteva lecții Mihail și-a însușit ortografia atât de bine, încât de atuncĭ n'a mai scris unchiului sĕu scrisorĭ, decât în limba românéscă.

Anul întâiu, cât am stat amêndoi în Graz, am avut fericirea sĕ vedem pe episcopul Pavel de douĕ séu de trei orĭ în mijlocul nostru. In luna Februarie 1890 á stat cu noi vr'o 3—4 sĕptĕmânĭ.

In restaurantul dela „Hotel Florian“ aprópe în fie-care séră erau óspeții episcopului Pavel, toțĭ tineriĭ românĭ, carĭ studiau atuncĭ în Graz, fie la universitete fie la academia comercială. Iĭ plăcea sĕ stea în mijlocul tinerimei și nu voiŭ uita nicĭ odată tabloul acela frumos, când episcopul cu figura sa venerabilă și cu privirea-i blândă, încungiurat de studențĭ din Transilvania, Bucovina și România, asculta pe fie-care ce spunea, orĭ luând el cuvêntul, ne povestia câte-ceva, ér noi îl ascultam cu atențiune religiósă.

Ni-a povestit într'o séră despre miseria, cu care s'a luptat în tinerețe.

Voiŭ regreta cât voiŭ trăi, că nu mi-am notat atuncĭ îndată tóte detailurile călĕtoriei sale dela Sătmariu la Cașovia. Atâta îmĭ aduc aminte, că spunea, că a plecat într'o primăvară din Sătmariu, din causa, că la sfîrșitul semestrului l'au neîndreptățit profesorii la clasificație. Și s'a dus pe jos încă cu doi tovarășĭ, avênd de a întêmpina cele mai marĭ greutățĭ pe drum, mai ales la trecerea fluviului Tisa, care eșise din alvia sa. Sosit în Cașovia a dat de alte greutățĭ: Nu avea cu ce se întreține. Și până îl vor cunosce profesorii, că e student eminent, ca sĕ-l recomande, ca meditator la vr'o familie, va mai trece cât-va timp. Până atuncĭ însĕ trebue sĕ mănâncĭ! Mi-s'a întêmplat, ḑicea episcopul, și vocea îi tremura de emoție, că la Pascile din anul acela n'am mâncat nimica trei ḑile în șir. In ḑiua de Pascĭ, am eșit pe un câmp din hotarul Cașoviei și am cules macriș, cu care îmĭ alinam fómea. Ḑiua acea de Pascĭ nu o voiŭ uita nicĭ-odată.

Studenții ascultau cu respirația oprită și adênc emoționațĭ.

Décă ceilalțĭ studențĭ erau învitațĭ la masa episcopului mai în fie-care séră, eu aveam avantagiul, de a fi óspele lui în permanență. Afară de mine mai iera amploiatul dominal din Beiuș, Zanco, care îl însoțise și nepotul sĕu Mihail. Și multe po-

tită întrebuințarea numelor maghiare, findcă și în astfel de manifestațiunĭ esterne se esprimă concepțiunea și sentimentul maghiar. Ungurii au mare necesitate de numele cu accent maghiare, fie de persone, fie de localitățĭ, față cu străinătatea. Esemplu în privința acésta trebue sĕ se dea dela miniștri începĕnd, pentru-ca fiecare sĕ vadă și sĕ scie, că *maghiarisarea e justificată* și e un mijloc influent pentru realisarea „gândirii naționale“. Maghiarisarea e și necesară, mai ales față cu naționalitățile. La urmă dice Banffy, că nimenĭ nu trebue sĕ se sperie de maghiarisare și toțĭ cu mic cu mare sĕ-șĭ dea silința a maghiarisa.

Furor scribendi a lui Banffy o sĕ-l facă încă — „celebru“. Nu cumva are și el ca Bartha, trupeul de a scrie în numele a opt milióne de Maghiarĭ?

Limba germană în Pojun. Diarel au fost scris dilele trecute, că primatele *Vaszary* a dat ordin preoțimei din diecesa lui, că pot sĕ priméscă actele și scrisorile oficióse, ce li-se adreséză în limba germană, însĕ resolvarea lor trebue s'o facă în *limba maghiară*. Oficiul parochial din Pojun însĕ nu e învoit cu mĕsura acésta, și a dat primitelui o adresă în care cere, ca *sĕ se respecte praxa de până acum*, adecă actele oficiului parochial sĕ se resolve și în viitor în *limba germană*. Rĕspunsul primatelui se așteptă acum cu mare interes, ér foile șoviniste încep deja sĕ teroriseze pe Vaszary, cerĕnd sĕ dea un rĕspuns meritat „oficiului parochial, care sufere de epilepsia germanisării“.

Victoria Francesilor în Alsacia-Lorena. Diarele francese scriu despre o victorie fără sânge. E vorba, că la alegerile comunale din Alsacia-Lorena, Germanii și Francesi șĭ-au stat față 'n față și resultatul a fost, că Germanii au suferit o strașnică cădere. Ei n'au putut sĕ ajungă la majoritate absolută în nicĭ o representanță comunală. Se pare, decĭ, că germanisarea Alsaciei-Lorenei nu prea face progrese, ér împĕratului Wilhelm mai că îi va păré rĕu, că a desființat paragraful dictaturei.

Viitorul cel mai apropiat al României.

Sub acest titlu cetim în organul național săsesc din Sibiiu:

In momentul de față România este strașnic discreditată la pressa cea „mare“ europénă. Acésta este ușor de înțeles, căcĭ România urmăresce politica sănĕtósă, pe care alte state, d. e. patria nóstră vrednică de compătimit, nu o urmăresc, séu nu o mai pot urmări și care constă în aceea, de a nu lăsa ca *jidovismul* sĕ ajungă a fi o putere fatală, care nu stă de loc în raport cu numĕrul sufletelor. Din acest motiv instituțiile de stat române sunt atacate în foile germane, austriace, unguresci și francese; legislația și guvernul român sunt acusațĭ de antisemitismul cel mai crudel și se fac încercări de a pune la cale retorsiunĭ contra statului, presentându-i financele în lumina cea mai defavorabilă, cu scop de a speria capitaliștii la un eventual împrumut.

Nu de mult, unul din emisarii „Aliantei Israelite“, publicistul „frances“ Bernard Lazare, un individ impertinent, care înainte cu doi anĭ în diarul din Paris „L'Aurore“ a batjocorit națiunea română și pe regele Carol, a venit în România, cu scop de a revolta pe conaționalii sĕi de acolo.

In fața acestei campanii prin pressă, este de mare însĕmnătate intervievul unui diar german, care nu lucréză pentru interesele jidovescĭ, avut cu ministrul-preșeđinte al României, d-l D. Sturdza, asupra situației actuale a României și a viitorului ei cel mai apropiat. Acest interviev e de natură, de a împrăscia calomniile debitate pe socotéla României. Ministrul-președinte Sturdza a dis:

„Mi-am alcătuit programul meu financiar, luând ca basă calculele cele mai esacte. Budgetul meu de 218 milióne a fost resultatul unei analise detailate a diferitelor budgete ministeriale și este întemeiat pe incasările anului 1899/1900, care a fost un an din cele mai nefavorabile. Pot sĕ afirm cu certitudine, că încassărĭ mai micĭ nu mai sunt posibile. Din contră, sunt sigur, că fie-care an al periodei legislative va da un plus de cel puțin 10 milióne la încasărĭ. Ĕtă, care e receptul meu financiar, un fel de ou al lui Columb! După espirarea periodei legislatorice, la 1904, budgetul de 218 milióne va mai trebui păstrat încă pentru patru anĭ, eventual numai cu o neînsemnată urcare la 220 séu 221 milióne. Pe când plusul va trebui întrebuințat mai ales spre amortisarea datoriei nóstre flotante de 175 milióne, mai rĕmâne un prisos sigur în termin mediu de cel puțin 80 milióne în cei 8 anĭ. Din acéstă sumă se pot acoperi trebuințele necesare pentru construirĭ de porturĭ, căĭ ferate, edificii publice și pentru arme.

„N'avem nevoie așa-dér nicĭ pentru actuala, nicĭ pentru viitórea periódă legislatorică sĕ facem împrumut nicĭ de-o centimă. Cât timp voiŭ fi eu la guvern, asta așa va rĕmâné. Décă unii bancherĭ din străinătate amenință, că vor boicota creditul României, eu le rĕspund: România n'are nevoie de parale; pentru aceea ce este de trebuință, avem banĭ de ajuns și ceea-ce avem, vom întrebuința cu mare economie. N'am de gând sĕ bat la ușa nicĭ unui bancher din străinătate. Din contră, economia cu ceea-ce avem, o consider ca o misiune eminamente educativă a statului față cu națiunea, societatea și partidele. Totul sĕ se restringă. Toțĭ trebue sĕ facă economiĭ! Va fi de bună influență pentru viéța publică, décă partidele nóstre își vor reduce clientela și vor înceta de a-șĭ risipi banii pe subvențiunĭ. Décă partidul meu îmĭ urméză, se va întări, cu deosebire în privința morală, décă nu-mĭ va urma, nu sunt omul lui“.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

— 20 Iunie.

Secțiile „Asociațiunei“ Presidentul „Asociațiunei“ d-l Dr. *Ales. Mocsonyi* convócă ședința plenară a secțiunilor pe dilele de 13 și 14 Iulie st. n. a. c. la órele 10 a. m. în sala festivă a internatului „Asociațiunei“ din Sibiiu. — In același timp secretariatul „Asociațiunei“ face cunoscut d-lor membrii ai secțiunilor, că comitetul central a luat inițiativă pentru uniformisarea ortografiei și îndreptarea limbei literare la noi în țéră, și în acest scop a învitat secțiunea literară a studia aceste cestiunĭ și a pregăti propunerile necesare, spre a le puté supune deliberării ședinței plenare din anul curent. Secțiunea literară a satisfăcut acestei învitărĭ, și astfel ședința plenară convocată pe 13 și 14 Iulie a. c. va avé prilej a-se ocupa cu aceste două cestiunĭ de importanță. Secretariatul comunică membrilor procesele verbale ale ședințelor secțiunei literare și propunerile stabilite în aceste ședințe, ca astfel ședința plenară sĕ pótă intra în desbaterea lor în deplină cunoscință de causă.

Itinerarul monarchului. Din *Viena* se anunță, că Majestatea Sa monarchul a plecat erĭ la Ischl, unde va rĕmâne până la 28 August. La 31 August Majestatea Sa va merge în Triest și de aicĭ pe yachtul „Miramare“ va merge la Pola, ca sĕ asiste la manevrele flotei de rĕsboiŭ, ce se vor întinde până la Lussin-Piccolo. La 4 Septemvrie se va reîntórce în Viena, unde va rĕmâne pană la 11 Septemvrie. Din Viena Majestatea Sa va pleca la manevrele din Ungaria-de-sud, ér mai târdiu în tómnă se va duce la Gödöllö.

La Marienbad. Cetim în „Tel. Rom.“: In urma consultării medicilor specialiștĭ din Viena, Inaltpreasânția Sa metropolitul *Ioan* a plecat la *Marienbad*, la cură.

Din Sinaia. Regele Carol și micii principĭ Carol și Elisabeta au asistat Dumínecă, la órele 9 jum. dim., la oficiul divin dela capela mănăstirei Sinaia. Apoi conduşĭ de d-l Al. Culoglu, directorul Eforiei spitalelor civile, Regele și principii au visitat lucrările de restaurare ale mănăstirei în curs de esecutare. Regele s'a interesat în deosebĭ de aceste lucrărĭ, carĭ vor reda bisericei vechea ei splendóre. La órele 11 jum. s'a făcut schimbarea gardei palatului în presența Regelui. Principele Carol s'a așeđat în flancul detașamentului, cu care a defilat înaintea Regelui.

Membrii societății istorice române din Bucurescĭ plécă adi în escursiune la Sarmiseghetuza. Escursiunea va dura cincĭ dile.

O nouă fóie maghiară în Bucurescĭ. Pe lângă „*Bukaresti Magyar Ujság*“ din care am reprodus apelul trimis nouĕ, de d-l T. Frâncu, și în care Ungurii se rógă de conaționalii lor șoviniștĭ din Ungaria sĕ-i mai slăbéscă cu dragostea, căcĭ pretinsele neajunsurĭ colportate prin pressa maghiară, sunt nisce iscodirĭ, — acuma a început se apară în Bucurescĭ un al doilea diar unguresc. Acest diar, după cum aflăm din „S. D. T.“ pórtă titlul: „*Bukaresti Magyarország*“, care după cum dice fóia din Sibiiu sună tot așa de curios, ca și cum un diar german din Budapesta, ar purta titlul „*Budapester Deutschland*“. Fóia acésta represintă interesele Ungurilor reformațĭ. Găsim și noi, că titlul diarului este în adevĕr curios și numai estremei libertățĭ, ce domnesce în România, se póte atribui o asemenea inconveniență.

„Liga culturală“ a încassat suma de lei 55,800, pentru care avea cunoscuta creanță asupra moșiei Conțescĭ. Scirea despre realisarea acestei creanțe s'a rĕspândit și a produs o bună impresiune în tóte cercurile Bucurescilor. Banii se vor depune la o bancă și numai interesele se vor utilisa pentru scopurile Ligei.

Mangra la Coloman Szell. Foile unguresci din Budapesta aduc scirea, că Vasile Mangra, nou alesul episcop la Arad, a cerut alaltăerĭ o audiență la ministru-președinte *Szell*, dér ministru-președinte nu l'a primit, din causă — se dice — că era ocupat cu afacerĭ de stat, fiind adecă la consiliul de miniștri, ce s'a ținut Marțĭ în Budapesta.

Convenția ruso-bulgară. „Agenția bulgară“ desminte scirea, despre încheierea unei convențiĭ militare între Rusia și Bulgaria.

Ciuma la Constantinopol. La direcția generală a serviciului sanitar român s'a primit, pe cale particulară, scirea că la Constantinopol s'a constatat un nou cas de ciumă, al cincelea. Noul bolnav de ciumă e o fată. Mercurĭ a sosit în portul Constanța vaporul român „Regele Carol I“ venind dinspre Constantinopol. Acel vapor, din ordinul direcției sanitare, a fost supus la o carantină de cincĭ dile, în conformitate cu convenția sanitară dela Veneția. Vaporul are pe bord 111 pasagerĭ, 55 marinarĭ și diverse mărfurĭ. Starea sanitară a persónelor de pe bord este satisfăcĕtóre. Poșta a fost desinfectată. De

---

vestea, când eram așa mai intimĭ, la masă. A povestit între altele un lucru, care e caracteristic pentru rîvna de a parveni, a unor candidațĭ la episcopie. Căcĭ mulțĭ nechemațĭ se îmbulzesc, când se întémplă câte o vacanță, motivându-șĭ fie-care rîvna cu cuvintele apostolului: „*Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat*“*) carĭ cuvinte un comentator glumeț le-a travestit, înlocuind pe „bonum opus“, cu „*bonas opes*“.

După-ce fusese numit la scaunul din Oradea și se instalase acolo, spunea episcopul Pavel, într'o di a primit o scrisóre misteriósă anonimă, semnată de „comitetul esecutiv“, în care i-se punea în vedere, sĕ se pregătéscă la mórte, căcĭ „comitetul esecutiv“ a hotărît sĕ-l ștérgă dintre cei vii și în curĕnd va fi asasinat. Episcopul a pus scrisórea bine și cu timpul trecu asupra ei la ordinea dilei, ba aprópe o uitase.

După mai mulțĭ anĭ, continuă episcopul, într'o di eram la Beiuș, unde mi-se trimise o petiție, în care cineva îmĭ cerea un favor. Deși trecuseră mai mulțĭ anĭ dela primirea scrisorii „comitetului esecutiv“. totușĭ scrisul din acea scrisóre mi-se tipări atât de bine în memorie, în cât vĕdĕnd acum petiția, îndată am recunoscut că e scrisă de aceeașĭ mână. Am pus pe cineva sĕ cerceteze și petiționarul a recunoscut, că în adevĕr, el a fost acela, care, pus de altul, a scris numita scrisóre. Acel altul a fost un candidat, despre care aflasem la timpul sĕu, că a cheltuit câte-va mii de fiorinĭ și că se legăna în speranța că va fi numit la scaunul din Oradea. — Am publicat acest lucru, pentru-că e fórte sugestiv și dă motive la meditație și la conclusiunĭ. Se înțelege, că din motive de discrețiune publicistică, am retăcut numele, deși mai toțĭ din cei ce au jucat rol în acéstă afacere, astădĭ nu mai sunt între cei vii.

In timpul, cât a stat la Graz, i-a venit scirea despre decedarea nepotului sĕu Ioan, care se făcuse teolog în urma votului, făcut în nóptea aceea fatală dela 1887, când unchiul sĕu era în pragul morțiĭ. In acel an terminase blândul și drăgălașul băiat gimnasiul și ca fie-care candidat universitar, stătea la rĕspântia vieții, pe ce cale sĕ apuce. Mijlóce avea sĕ-șĭ alégă orĭ-ce carieră și sĕ se pregătéscă la acea carieră la orĭ-ce universitate européná. A se face preot, în împrejurările lui, omenesce judecând, părea a fi un sacrificiu. Ei bine, acest sacrificiu l'a oferit lui Dumnedeu nobilul tinĕr, în nóptea aceea: „Décă unchiul se însănĕtoșéză, făgădui el, eu îmĭ aleg cariera preoțéscă“.

Era înspre séră, și eu veniam din Färbergasse spre hotelul Florian, la cină. Mihail încă nu venise dela casarmă, Zanco se dusese la un dentist, episcopul se primbla singur pe trotoarul de pe țĕrmurele Murului, ce curge prin mijlocul orașului cu repediciunea vertiginósă a unui pĕrĕu de munte, deși în urma cantității de apă, ce are, este navigabil.

Era desolat din cale afară.

— A murit Ioan, îmĭ dise și îșĭ scóse batista din buzunar, ștergĕndu-se la ochĭ.

Ioan, deși nu-mĭ fusese coleg de școlă, dér aveam o simpatie reciprocă estraordinară, din care causă durerea unchiului simțită asupra pierderei nepotului, era împărtășită adênc și din partea amicului.

N'am rĕspuns nimic. Mihail îmĭ spusese, că se aștepta catastrofa în fie-care cias. Nicĭ clima mai blândă dela Arco, nicĭ îngrijirile cele mai delicate nu l'au putut salva. Era tuberculos.

Ne-am plimbat de câte-va orĭ în sus și în jos și apoi m'a poftit în odaie. Aicĭ apoi mi-a istorisit sacrificiile, ce le-a adus pentru numerósele sale neamurĭ, carĭ sacrificii tóte s'au dus în vĕnt. O nepótă, tînĕră și voinică educată cu multă îngrijire, a fost învitată la o serată dansantă, unde s'a lovit de un colț de masă și a căpĕtat carĭ de os. A murit. Altul așa, altul așa, acum a murit și Ioan.

Pentrucă episcopul Pavel ținea mult la neamurile sale și multe sacrificii a adus pentru ele.

De cât la *neamurile* sale, numai la *neamul* sĕu a ținut mai mult. Sacrificiile enorme, fără păreche până acuma la noi, aduse pentru *neamul* sĕu au întrecut departe modestele sacrificii aduse pentru *neamurile sale.*

Dolaleteu.

*) I. Tim. 3. 1.

asemenea se desinfecteză calele vaporului prin asfixiare. Direcția sánitară a comunicat telegrafic d-lui Dr. Tălășescu, medicul portului Constanța, că va trebui sĕ aplice carantina de 10 dile nu numai provenienţelor din Constantinopol, dér și celor din împrejurimile acelui oraş. De asemenea s'a comunicat medicului din portul Constanța, că importul fructelor, legumelor şi conservelor din Constantinopol, este cu desăvîrşire oprit.

Călduri. Câte-va dile am avut călduri mari, semn că suntem în Canicula. La noi însĕ tot nu e ca în Londra, unde din causa căldurei teribile se întêmplă dese casurĭ de insolaţie, printre carĭ unele chiar mortale.

Un pictor distins. Diarul *„Liberalul“* din Iaşĭ scrie în numĕrul dela 18 Iunie v. următórele: In vitrina „Librăriei Noue“ P. Ilescu & D. Grossu, se póte admira a treia pictură religiósă datorită penei măestre a d-lui Sever Mureşianu, profesor la şcóla Artelor frumóse din localitate. După decedatul Tătărescu neîntrecutul pictor român în pictura bisericéscă, d-l Mureşianu pare a-i ţine cu mult succes locul. Felicitându-l, îi dorim tot succesul, ce cu drept cuvênt îl merită în acest gen de pictură. D-l Mureşianu este de origine de pe la Năsĕud.

Gimnasiul de stat din Sibiiu. Luăm din anuarul acestei şcóle următórele date statistice. Numĕrul total al elevilor a fost de 505. Dintre aceştia au fost după confesiune: 205 gr. orientali, 61 gr. catolicĭ 142 romano-catolicĭ, 45 ev. ref., 21 ev. a. c. 3 unitarĭ, 28 mosaicĭ. Profesorĭ: 16 ordinarĭ, 3 suplinitorĭ, 2 estraordinarĭ 7 profesorĭ de religiune.

Sienkievicz — cetăţén de onóre. Renumitul scriitor polon *Sienkievicz* Henrik, autorul celebrului roman istoric *„Quo vadis?“* a fost ales cu mare însufleţire cetăţén de onóre al oraşului Lemberg, drept recunoscinţă pentru apĕrarea causei drepte a Polonilor din Rusia.

Gendarmĭ torturatorĭ. In comuna Egres (Torontal), gendarmii au arestat cincĭ femeĭ, bănuite pe nedreptul de furt. Gendarmii au tîrît pe bietele femei la casa comunală, unde le-au desbrăcat în pielea gólă (!) şi le-au bătut. Una din ele Eva Fodor a cădut leşinată. Soţia notarului Ioan Tripa, care era de faţă la acéstă scenă, a dat primele ajutóre femeii leşinate. In afacerea acésta s'a pornit aşa disa cercetare rigurósă. — Bestiile în uniformă de gendarmĭ, dice cu indignaţie „S. D. T.“, vor scăpa de sigur cu câteva lunĭ închisóre!

Numai 10 măgarĭ. In luna Maiŭ s'a făcut recensĕmêntul animalelor în comitatul Sibiiului, din care vedem, că în tot comitatul nu sunt, decât 10 măgarĭ, din carĭ 2 în Sibiiu. Relevăm acest lucru, ca un semn îmbucurător al stării economice. Căcĭ unde sunt mulţĭ măgarĭ, acolo ómenii nu prea stau bine materialicesce. In numitul comitat mai sunt 18,734 cai, vite 59.632, bivolĭ 11,292, oi 72,522, capre 5192, porcĭ 27,151, armăsarĭ de prăsilă 9, taurĭ de prăsilă rasă unguréscă 25, rasă strĕină 107, taurĭ de bivolĭ 39, verĭ de prăsilă 183, berbecĭ 870.

Pentru promovarea esportului pómelor ministrul de agricultură Daranyi a dispus şi în anul acesta, ca comisariatul ministerial pentru cultura de póme, sĕ ţină în evidenţă pe acei producĕtorĭ de póme, carĭ posed provisiunĭ mai marĭ; mai departe sĕ ţină în evidenţă pe toţĭ comercianţii de póme, carĭ se anunţă din strĕinătate. A mai dispus, ca lista producătorilor sĕ fie trimisă comercianţilor de póme dinafară, ca astfel sĕ fie stabilite legăturile între interesaţĭ. Poducĕtorii din patrie sunt provocaţĭ, de a anunţa din timp în timp provisiunile lor comisariatului pentru cultura pómelor (la ministeriul de agricultură.) Acéstă însciinţare trebue sĕ cuprindă următórele: soiul şi mulţimea pómelor ce sunt de vêndare, mai departe adresa esactă (posta ultimă, staţiune de cale ferată, comitat) a celui ce anunţă.

Catastrofa dela Bradĭ. Asupra teribilei catastrofei dela Bradĭ, mai dăm următórele amĕnunte: Direcţia căilor ferate va fi dată în judecată de d-l Zagosky, tatăl neferecitei d-ne Grigorat şi de către familia împiegatului Barzon. Pagubele causate de catastrofă trec peste 50,000 mii lei. Maşinistul Sigmund Stosky fiind interogat de d-l judecător Carpeţeanu, a declarat, că plecând cu trenul din Ploescĭ, a avut ordin sĕ micşoreze viteza între staţiile Prahova şi Crivina, adecă după staţia Bradĭ. Dér catastrofa s'a întêmplat înaintea acestei staţiunĭ. Causa deraierei, după spusele maşinistului, ar fi fost deplasarea liniei ferate. Şeful de colónă, Florea Stan, fiind şi el interogat a declarat, că n'a avut nicĭ un ordin, ca sĕ dea semnale de oprire, séu micşorare de viteză. Interogatoriile au fost luate în presenţa d-lui ministru al lucrărilor publice. Dr-ul Cosma a făcut autopsia cadavrelor d-nei Grigorat şi fiicei sale Ana.

O demonstraţiune „patriotică.“ Din Timişóra se depeşéză biuroului ungar de corespondenţe: Comuna Karolyfalva din apropierea Vêrşeţului îşĭ va serba la 7 Septemvrie aniversarea seculară. Cu acéstă ocasiune se plănuesce o demonstraţiune „patriotică“ contra mişcării „pangermane.“ Representanţa comunală va depnne jurămêntul de credinţă către patrie!...

Venitele căilor ferate române pe luna Maiŭ 1902 au fost de lei 4,617,014. In 1901 veniturile pe acéstă lună au fost de 4.049,607 lei, ér în 1900 de lei 3.622,830. După cum se vede, veniturile căilor ferate, pe luna Maiŭ, anul curent, presintă o diferenţă în plus de 557,407 lei faţă cu 1901 şi 994,184 lei faţă cu 1900. Dela 1 Aprilie până la 31 Maiŭ, veniturile căilor ferate au fost de 8.734,368 lei—cu 1.034,841 mai mult de cât în acelaşĭ interval de timp din anul 1901 şi cu 1.723,306 de cât în 1900.

Recolta în strĕinătate. După evaluarea recoltei la 2 (15) Maiŭ 1902, făcută de ministerul de agricultură din Francia, ese, că întru ce privesce grâul nu e mult superióră slabei recolte din anul trecut. Ce-o fi în realitate, când chiar revistele speciale din Francia ne spun, că s'a schimbat mult în rĕu situaţiunea dela 15 Maiŭ încóce? D'abia scăpaţĭ cultivatorii din Francia de îngheţurĭ şi ploi recĭ, şi ér au întrat în o periodă de furtunĭ şi rĕcelĭ. Grâne galbene, cădute şi pline de rugină; sécara forte rea... In fine, decă frigul continuă, anul agricol va fi desastruos în Francia. Acestea ni-le afirmă „Agriculture Moderne“ din 15 Iunie st. n., nu le tăgăduesce „Journal de l'Agriculture“ şi „Agriculture Nouvelle“ dela 14 Iunie st. n. Nu e vorbă, că şi în Germania, şi în alte ţĕrĭ importătóre, nu se vestesce anul bine, ér ţĕrile exportătóre n'au recolte de sémă. Chiar după datele biuroului de agricultură din Washington, Statele-Unite ale Americei departe d'a avea nepomenita de mult recoltă mare din anul trecut, au o producţiune mult scădută. Argentina nu va va avé de exportat, decât vr'o 2.000,000 quarterĭ în loc de 3.750.000 ca în anul trecut şi în loc de 9.200,000 ca în anul 1900. In Indiile englese seceta a nimicit recolta, unde nu s'a putut iriga.

Din Cluşiŭ.

— 1 Iul. 1902.

In 29 Iunie a apărut *anuarul gimnasiului rom. catolic* (piarist) din localitate pe anul şcol. 1901—1902.

Merită a ne ocupa puţin cu acest anuar, mai cu sémă din consideraţiunea, că forte mulţĭ bărbaţĭ românĭ de valóre au studiat în acest gimnasiu, ér în anii 1850—1880 majoritatea studenţilor erau Românĭ, ér gimnasiul e frequentat de circa *12—13% Românĭ.*

Din anuarul amintit reiese, că în an. şcol. trecut la acest gimnasiu au fost *402* studenţĭ. Intre aceştia după confesiunĭ: rom. cat. 317, *gr. cat. 52, gr. or. (românĭ) 11*, aug. ev. 8, ev. ref. 11 şi israeliţĭ 3; ér după naţionalitate: Maghiarĭ 332, Germanĭ 14, *Românĭ 53,* Slovacĭ 2 şi 1 morav. Limba maghiară o vorbesc toţĭ. *Românesce* vorbesc 86, nemţesce 46, alte limbĭ 17 inşĭ. După domiciliu sunt din Cluşiŭ 243, din comitatul Coşocnei 43, din alte 39 comitate 113 şi din alte state 2 studenţĭ.

Sunt interesante şi datele referitóre la progres. *Eminenţi* au fost în tóte clasele *24*, cu nota de cel puţin *bun 76*, cu nota de cel puţin *suficient 209* (peste 50%) şi cu nota de unu, doi şi mai mulţĭ *nesuficenţi 93* (circa 25%), din carĭ 52 cu un nesuficent şi póte şi 21 cu doi nesuficenţĭ, vor fi admişĭ la esamenul de repetiţiune.

Directorul gimnasial în cuvêntarea festivă de încheierea anului a acceutuat că anul şcol. tr. a fost *mai bun* de cât de obiceiŭ.

Este de însemnat, că între cei 24 eminenţĭ se află şi *doi Românĭ*, şi anume: *Liviu Ilea* (fiiul advocatului Dr. G. Ilea) unicul eminent în clasa I. paralelă B., şi *Petru Roşca* în cl. VI.

Alt-cum anuarul, care se întinde peste 172 pagine în octav mare cu litere cicero şi garmond, compus în XIII capitole, se ocupă în detaiŭ cu tóte momentele vieţii gimnasiului. Intre altele cărţile ce a primit biblioteca gimnasială dela tipografia din *Blaşiŭ* încă sunt amintite, tóte cu titulatura lor *românéscă*.

Singurul catechet, care a predat religiunea la studenţii românĭ gr. cat. în salele gimnasiului, este numit în şirul profesorilor Stefan *Roşianu* adm. prot. gr. cat. în localitate.

X.

Societatea de lectură „Inocenţiu Micu Clain“ a teologilor din Blaşiŭ.

(Raport general despre starea şi activitatea societăţii pe anul 1901—2).

— Fine. —

III) *Biblioteca.* La finea anului administrativ 1900/901 consta biblioteca din 2394 opurĭ, în 3023 tomurĭ, 2987 volume, 2 fragmente, 165 fasc., 30 broşurĭ şi 2 manuscripte.

In present constă din 2527 opurĭ, în 3162 tomurĭ, 3091 vol., 198 fasc., 67 broş., 2 fragm., 2 manuscripte. Crescerea acésta resultă parte din donaţiunĭ, parte din cărţĭ cumpĕrate.

Marinimoşii donatorĭ priméscă şi pe acésta cale sincerile nóstre espresiunĭ de mulţămită.

Diarele şi Revistele. „Revista Ilustrată“, „Unirea“, „Fóia scolastică“, „Gaz. Transilvaniei“, „Albina“, „Lumina“, „Pop. român“, „Alkotmány“, „Egyházi közlöny“, „Fóia diecesană“, „Drapelul“, „Familia“ şi „Vulturul“, „Activitatea“, „Libertatea“, „Tribuna“, „Transilvania“, „Telegraful Român“, „Katolisches Vereins blatt“. Abonate: „Fóia poporului“, „Revista Română“, Onoratele Redacţiunĭ, carĭ au binevoit a ne gratifica diarele şi revistele mai sus amintite, priméscă şi pe acésta cale din partea societăţii nóstre sincere mulţămite, rugându-le, ca şi pe viitor sĕ aibă aceeaşĭ bunăvoinţă faţă de societatea nóstră de lectură.

b) *Cassa societăţii.* Statul activ cu finea anului 1900/1 a fost 2003 coróne 01 ban.

Bilanţ: Percepţiunĭ 1301 cor. 81 b. Erogaţiunĭ 683 cor. 66 banĭ.

Statutul activ. 1) In obligaţiunĭ ordinare 887 cor. 2) In obligaţiunĭ vechĭ 169 cor. 70 banĭ. 3) Depuşĭ la „Patria“ cu lib. Nr. 1278, 210 cor. 12 banĭ. 4) Depuşĭ la „Patria“ cu lib. Nr. 1448, 200 cor. 5) Banĭ gata 618 cr. 15 banĭ.

Averea societăţii e decĭ de *2084 cor. 97 banĭ.*

c) *Archivul.* In archiv se află tóte actele şi datele referitóre la societate dela întemeiere şi până în present. Tot în archiv se mai află şi publicaţiunile societăţii, a căror stare cu finea anului espirat e următórea: 1) „Tragedia Calvarului“ legată în lux 106 es, à 4 cor. 2) „Tragedia Calvarului“ broş. 316 es. à 2 cor. 3) Pregătire la mórte, leg. în lux 28 es. à 2·80. 4) Pregătire la mórte broş. 78 es. à 1·60. 5) Duch muscălesc 142 es. à 20 banĭ. 6) Epistole către un preot tinĕr, partea I 170 es. 1·50. 7) Epistole către un preot tinĕr partea II 170 es. à 1·50. 8) Catechismul de Deharbe 12 es. à 1·50.

Doritorii de a avé vre-unul din acestea opurĭ, se pot adresa la Societatea de lectură „Inocenţiu M. Clain“ în Blaşiŭ (Balázsfalva), alăturând la comande şi cheltuelile cu poşta.

Acésta e starea societăţii cu finea anului societar espirat. In acest raport am presentat On. public activitatea nóstră desfăşurată în decursul anului. După cât ne-au ajutat puterile, ne-am silit a păstra bunul nume, ce i-l'au făcut societăţii antecesorii noştri. Ne-am nisuit a duce la perfecţie bunul început făcut de alţii, păstrând în bună stare morală şi materială societatea de lectură „Inocenţiu M. Clain“, ca şi în viitor sĕ fie isvor de perfecţionare pentru fiitorii conducĕtorĭ ai bisericei nóstre.

Blaşiŭ, la 15 Iunie 1902.

Pentru societatea de lectură.

I. *Sever Frăţilă* m. p.
preşedintele societăţii.

Vasile Moldovan, m. p.
secretarul societăţii.

ULTIME SCIRI.

Deva, 2 Iulie st. n. (Telegr. part. a Gaz. Trans.) *Cununa tinerimei române*, ce fusese confiscată şi acum în urmă estrădată, *astădĭ fù depusă érăşĭ pe mormêntul lui Avram Iancu.*

Paris, 2 Iulie. Preşedintele *Loubet* a dat adĭ un prând în onórea principelui bulgar *Ferdinand.* Au fost învitaţĭ: suita principelui şi oficerii de serviciu, preşedinţii camerei şi senatului şi mai mulţĭ miniştri.

Literatură.

„Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon“ traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare.—Deja la 1898 apăruse în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus, care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăritén*, şi fie-care este pusă la acea Duminecă séu sĕrbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica.—Un volum elegant de peste 400 paginĭ în 8° cu portretul lui Massilon. Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. *Preţul 5 coróne* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto. Se află de vêndare la Tipografia *A. Mureşianu Braşov.*

Sosiţĭ în Braşov.

Pe diua de 2 Iulie 1902.

H. Pomul-verde: Horvath, Bizzer, Iakab profesorĭ, Jaurin, Butculescu. damă de curte r. r. Bucurescĭ; Pallon, locot. Braşov.

H. Europa: Moisil, profesor, Tulcea; D-na Manolescu, Sinaia; Brill. Iaşĭ; Milic, voiagior, Ferenczvolgy; D-na Barttolomeides, Gömör Rosenau; Iakab, profesor, Dobşina; Stanzl, voiagior, Viena: Csoknyay, Cluşiu.

H. Bucurescĭ: D-r Schnell. Făgăraş; Fehér, Pollák, voiagiorĭ, Budapesta; Wenetianer, negustor de lemne, Cs. Gyimeş.

H. Orient: Buchholz, artist, Cernăuţĭ; Rezsnicek, voiagior, Budapesta.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţĭ:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă. După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc. comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu*. Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop*. Preţul 40 b. . . (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu*. Pr. 60 b. + 6 b.porto.)

Sfătuiri de aur séu **calea către feri cire** pentru sătenii românĭ de tótă starea şi etatea. Cel mai acomodat premiu pentru pruncii dela şcólele confes. sătescĭ române, de Aron Boca Velhereanu. Cu su prefaţă de G. Simu. Preţul 60 banĭ o pl. 10 b. porto.

Cuvinte de aur seau **invĕţături înţelepte** date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus in limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de banĭ, comediă în trei acte localisată de *A. Popp*. Se recomandă mai ales pentru cei ce vréu sĕ jóce teatrul. Preţul 24 b. . . . (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *V. R. Buticescu*. Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop*. Preţul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omul“, noţiunĭ din anatomie şi fi siologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* înv. Acésta carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcólei pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banĭ (pl. 5 b. por.)

Instrucţiunĭ populare despre *datorinţele şi drepturile purtătorului de dare* edate de Wilhelm Niemandz. Acéstă carta e un îndreptar de o trebuinţă nespus de mare pentru toţĭ câţĭ au afacerĭ cu dările. Preţul cor. 1.20 plus 10 banĭ porto.

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu*. Acéstă broşură conţine istorióre şi poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 ban. (+ 56 b. p.)

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurĭ pentru ocasiunĭ funebralĭ. Aranjată prin N. F. *Negruţiu*. Ediţ. IV. Preţul 50 banĭ. (+ 5 b. p.)

Bocete adecă **Cântărĭ la morţĭ**, adunate de *I. Pop-Reteganul*. Preţul 80 banĭ (+ 10 b. p.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop-Reteganul*. Ediţ. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b. p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A*. Preţul 50 banĭ (+ 5 b. p.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu*. Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Ioaif Frapparti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 b. plus 10 b. porto.

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii popórelor şi aplicaţiunelor la *naţiunea nóstră“* de *Ioan Cluciu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul*. Preţul 1 cor. (+10 b. p.)

Ḑilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Valace*. Tomul I costă cor. 1·50 Tom II cor 1·40 (+ 30 b. porto de fiă-care.)

Istoria lumiĭ partea a III-a tălmăcită de preotul C. *Moraru*, după Dr. Th. B. Welter.

„Supplex Libellus Valachorum“, memoriul presentat împèratului Leopold II. de către episcopii Bob şi Adamovicĭ în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc şi alăturea de acesta traducerea românéscă facută de profesorul Dr. E. *Daianu*. Sibiiu, „Tipografia“ societate pe acţiunĭ. Un esemplar broşat costă 1 corónă (+ 5 b. porto)

Novele de Sienkiewicz: „Natură şi vieţă“, „Sluga veche“ şi „Ianco musicantul.“ Traducere de *I. C. Panţu*; o broşura de 192 pag. Preţul 80 banĭ + 5 banĭ porto.

De asemenea se recomandă:

I. C. Panţu: „In plasă“. „In Baltă“. „Cale grea“. „La Codru“. „La cârciuma lui Tiriplic.“ ***Schiţe din viéţa dela ţéră***. O broşură de 112 pag. cu preţul 40 banĭ + 5 banĭ porto.

I. C. Panţu: ***„La têrg“***, povestire din viéţa unui cioban. O broşură din 32 pag. cu preţul 16 banĭ + 3 banĭ porto.

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică*. In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiul sĕu scris la înţelesul tuturor. Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Preţul 80 banĭ (+ 5 banĭ porto.)

Românii Secelenĭ. Causele decadenţelor economice şi mijlócele de îndreptarei Disertaţiune de Ioan I. Lăpădat. 30 banĭ plus 5 banĭ porto.

Trilby, roman în românesce de Afin dela Tuscia. Preţul 2 cor plus 20 banĭ porto.

Buchete de florĭ, culese din grădina limei române pentru copiĭ, fascicola III. de I. T. Totan, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60. pl. 20 b. porto

„Caractere morale, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechĭ şi moderne“ de *Ioan Popea*. Preţul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal.

Sz. 4247—1902.
tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi. hogy Kosztapál Anna végrehajtatónak ifj. Kosztapál János végrehajtást szenvedő elleni 39 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a hosszufalusi kir. járásbiróság) területén levő a zajzoni 2553 sz. tljkvben fekvő a 363, 364 hrsz. belső épületes egész ingatlanra 830 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árv. elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi augusztus hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor** Zajzon község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassó, 1902 évi április hó 28-ik napján.

A kir. törvényszék, mint tlkönyvi hatóság. 1—1.(567)

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.75
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	—.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	—.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	—.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hârtie austr.	101.55
Renta de aur austr.	120.75
Losurĭ din 1860.	153.10
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.94
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	705.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	677.—
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane	117.30
London vista	240.07½
Paris vista	95.40
Rente austr. 4% de corone	99.75
Note italiene	94.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 3 Iulie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Sz. 4361—1902.
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi hogy Bomfa György Györgye s társa végrehajtatónak kiskoru Oana Rosalia s tsai végrehajtást szenvedő elleni 260 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő, a parói 173 sz. tljkvben

1607/1	hrsz.	egész	ingtlra	18 kor.,	4136	hrsz.	egész	ingtlra	13 kor.
1608/3	„	„	„	37 „	4811/6, 4819	„		„	13 „
2070, 2071	„	„	„	2 „	5150/1	„	„	„	91 „
2456/2	„	„	„	141 „	5151/2	„	„	„	91 „
3607	„	„	„	29 „	6051/1	„	„	„	7 „

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik az özv. Oana Davidné javára bekebelezett élethossziglani haszonnélvezeti jógserelme nélkül ha az ingatlan a megelőző tehentételek kiegyellitésére szükséges 300 koronán felől adatnak el, különben az árverés hatálytalan s nyomban az élet hossziglani haszonnélvezetőe váló tekintetnél lesz. eladó-továbbá a parói 547 sz. tjkvben 299/1 300/1 hrsz. ingatlnra 374 koronában az özv. Oana Dávidné haszonnélvezete sérelme nélkül elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902 évi Julius hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor** Paro községházánál megtartando nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpenzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpenznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 29-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság. 566.1—1